

Hadnagy József

Mintha láncra verve

„Én maradok: magam számára börtön,
mert én vagyok az alany és a tárgy”
Babits Mihály: *A lírikus epilógja*

Mintha láncra verve, ások, fúrok kutat,
pedig rég tudom, nem szünteti a szomjam,
ősregi iránytűm az ég felé mutat,
sugár-utak mentén kék tó vize csobban,
kristálynál tisztábban, tűznél ragyogóbban...

Megfáradva sokszor, s mintha minden tagom
fájna, tétlen fekszem a kétely-bugyorban,
hogyan lelek-e vizet, örökké ihatót?
mit egy életen át kutatni érdemes.

Minden versem egy-egy darab a sziklából —
csillaghoz hasonló, ó, tudom, nem lehet,
csak tanúja annak, hogy milyen e járom,
ez az ásás-fúrás mélyen bőröm alatt,
mely sohasem oltva fokozza szomjamat...

Hollóballada

Holló szállt le a kunyhó udvarára,
s a megriadt szív hatalmasat csapott
a menyecske törékeny mellkasára:
a madár teste sosem látott nagy volt,
s mint a korom, oly feketék az éjjel
még fehérén ragyogó boldog tollak*...

A törékeny bordák — lécek a szélben —
összevissza csapkodva fölzokogtak...

Elfecsegték, Istenem, elfecsegték!
Milyen szép volt az esküvői ruhám,
dal és öröm koszorúzta az estét,
dobolt a hold tánc előtt és tánc után,
a lányok arcán bazsarózsák égtek,
és a fiúk kalapján fehér tollak...

A törékeny bordák — lécek a szélben —
összevissza csapkodva fölzokogtak...
Istenem, mit keres ott az a madár?!

Apám kicsikéje, kedvence voltam,
nevetnem kellene, szerelmes csalás —
nem ártottam senkinek, nem raboltam,
de akkor, Istenem, mondd, miért félek,
mit mondok majd a templomban, a boltban?...

A törékeny bordák — lécek a szélben —
összevissza csapkodva fölzokogtak...

Epilógus

Sokszor látom őt: nehéz gyászba törve
néz —: a nap órként váltja föl az éjjelt,
megzavarodott évek mennek-jönnek:
odakint a holló egyre sötétebb...

Az asszony haja szürke, aztán fehér,
arca ráncos, szétkarmolta az átok:
Tűz pusztítsa részem, okuljon Fejérd!**

A dédnagyanyám volt, még most is lángol...

Föderatív forma

Föderatív — ez a forma
nekem annyira tetszetős,
mintha éber kakas szólna
egy világvégi óltetőn:

Kukurigú, jóemberek,
ébredjete föl már végre,
napsütötte esélyetek
figyelni a kor nyelvére!

Például, hogy mit is jelent
időnyelven: önállóság,
milyen tészta, mit is keleszt
benne a félsz, van-e kórság,

*Egy görög legenda szerint a holló eredetileg fehér volt, Apolló büntetésből változtatta feketére.

** Kolozsvártól 18,4 kilométerre eső falu. Román neve: Fiurdeni.

jókora, vagy csak csipetnyi
évszázadok masszájában,
ízlik-e, vagy le kell nyelni,
mint test a kardot csatában.

Héja van minden kenyérnek —
ennek a föderáció,
tűzláng ígéri keménynek:
az érzelem s a ráció.

Nagy idők vegyülnek benne,
szövevényes reakciók
kerülnek egymással szembe,
ellenakció s akció

törhetik a héjat ketté,
s a föderatív micsoda
a kettőből úgy lesz eggyé,
mint a Trisztán s az Izolda...

Nincs bocsánat

„Nincs felmentés nemzethalálból.”
(Bölöni Domokos: *Szélrózsa kankalin*)

Irgalmatlanul fogy a magyar,
idegenben élő sírkövek
hirdetik: a magyar nem akar —,
bármit is mond sok hazug követ...
Tűzláng emésszen, ne a bánat,
nemzethalálra nincs bocsánat.

Irgalmatlanul fogy a magyar,
háza üres, teli a lelke
kínkeservvel, idegen vasak
malmában porlik anyanyelve...
Tűzláng emésszen, ne a bánat,
nemzethalálra nincs bocsánat.

Irgalmatlanul fogy a magyar,
elfogy a bölcs, és el a gyermek,
patakban, folyóban a halak,
elfogy a magyarban az ember...

Tűzláng emésszen, ne a bánat,
nemzethalálra nincs bocsánat.

Irgalmatlanul fogy a magyar,
de fogy a türelem fátyla is!
Alig hiszem, mennyi bűnt takar,
múlt, jelen, jövő mind-mind hamis...
Tűzláng emésszen, ne a bánat,
nemzethalálra nincs bocsánat.

Irgalmatlanul fogy a magyar.
„Többet vétettek, mint én mások
ellen”* — magyar, ezzel ne takard
magad, átlátszó, dohos, vásott...
Tűzláng emésszen, ne a bánat,
nemzethalálra nincs bocsánat.

Irgalmatlanul fogy a magyar.
Bátorság, támaszd meg a falat:
apám ezt tette, sok akarat —,
s került az asztalra jó falat...
Tűzláng emésszen, ne a bánat,
nemzethalálra nincs bocsánat.

Irgalmatlanul fogy a magyar,
idegenben magyar sírkövek,
magyarok idegen föld alatt
fújják mint parazsat a követ:
Tűzláng emésszen, ne a bánat,
nemzethalálra nincs bocsánat.

Ajánlás

Ez egy furkósbót, hercegem,
és remélem, jól fejbe ver.
Tűzláng emésszen, ne a bánat,
nemzethalálra nincs bocsánat.

*Idézet Shakespeare Lear királyából.
